

ВОВЕД

Од дамнина човекот ги набљудува појавите околу себе и настојува да ги објасни. Врз основа на тоа повеќе вековно набљудување, човечкото знаење за природата непрекинато се збогатувало и проширувало. Така настанала една од најстарите науки за природата.

Барањата кои егзактните природни науки на денешна етапа од развојот нужно ги поставуваат пред наставните предмети се сè посложени, а обемот на содржините кои учениците треба да ги усвојат, по својот карактер и содржина е сè поширок. Од тука, постојаното богатење и проширување на сознанијата од природните науки која по нужност се рефлектира и во наставата по Запознавање на природата претставува проблем. Како да се оспособат младите генерации за променливите услови на работа кои со себе ги носи брзиот развој на науката и техниката (проценките велат дека на секои десет години бројот на научни сознанија се удвостручува), како да се забрза самиот процес на стекнување т.е на совладување на знаењата и како тој процес да се направи поефикасен, поорганизиран и поекономичен.

Она што би можело да се очекува на основа на оваа концизна елаборација и насловот на нашата дисертација е толку широко што поставува нужност за дополнително насочување во поглед на делови и аспекти на проблемот кои одговараат на еден дел од таквите очекувања. Од друга страна, тоа што во оваа дисертација станува збор за нов училишен концепт и нејзиното влијание врз развојот на интересирањата на учениците за наставата по Запознавање на природата, не значи дека, барем во теорискиот дел не се зборува за училишните концепции воопшто, т.е независно од конкретниот предмет на истражување.

Но, карактерот на секое истражување ја одредува, не само одлуката што да се испитува, туку и како тоа да се направи и тука се сретнуваме со проблемот на пристапот во емпирискиот дел од истражувањето. Раководејќи

се од оптимистичкиот став на Торндајк (според: Кирби, Р. и Ретфорд, Ц., 1978) дека сè што постои, постои во некој износ, и во принцип – може да се мери, настојувајќи, користејќи се со искуствата на претходните сродни истражувања, од испитаниците да добиеме релевантни информации врз чија основа би можеле да ја процениме научно – наставната валидност на нашиот училишен концепт.

За унапредување на педагошката концепција на училиштето потребни се, како теориски, така и емпириски истражувања. Дали ќе се дојде до најдобри претпоставки за она што веќе постои (а кое е важно од стојалиште на воспитно – образовните резултати) и за она што можеби постои (од стојалиште на целите и патиштата на воспитувањето и образованието) зависи од многу услови кои се однесуваат, како на карактерот на конкретните истражувачки потфати, така и на пошироките настојувања да се уважи проблемот во цела своја сложеност и постојано да се трага по решенијата. Ако постојат проблеми за кои повеќе се зборува воопштено отколку што тие конкретно се истражуваат и на таа основа се сугерираат хипотези, тогаш проблемот на новите училишни концепции за сигурно припаѓа во таа категорија.

Во тоа трагање по нови решенија во областа на организацијата, рационализацијата и економичноста на процесот на настава и учење, за момент ќе застанеме во областа на училишните концепции и нивното влијание врз развојот на интересирањата на учениците, а со цел на тој начин да ја збогатиме педагошката методика и дидактика која е, пред сè, наменета да обезбеди организациони можности во процесот на наставата. Ќе се обидеме да ги искористиме теориските сознанија за училишните концепции за да формираме еден дел од темелот на идните сознанија за педагошко – дидактичките појави. Кои се вредностите на новата училишна концепција? Кои специфики го чинат него поефикасен? Дали тој е адекватен и дали може успешно да се примени во наставата по Запознавање на природата. На овие и на уште многу прашања, ќе се обидеме да им најдеме одговори, а сето тоа

Педагошко методичка теорија за влијанието на училиштето врз ...
М-р Мирелав Кука

заради создавање на лично искуство и сознание, заради формирање и практично спроведување врз поефикасни патишта по кои ќе се доаѓа до нови сознанија во наставата по Запознавање на природата.